

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА
КАФЕДРА ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОПОДАТКУВАННЯ В БІЗНЕСІ

Керівник курсу:

Жидовська Наталія Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку та оподаткування

Контактна інформація:

Адреса: вул. Володимира Великого, 1, м. Дубляни, Львівський район, Львівська область, 80381, каб. 430, e-mail: znatalka_2909@ukr.net
Телефони: (робочий) (мобільний) +38 (032) 224-29-30, +38(067)-709-1037

Анотація курсу.

Досягнення економічного розвитку держави можливе лише за умов ефективного державного регулювання через застосування податкових важелів. У свою чергу, податки, як знаряддя перерозподілу доходів суб'єктів господарювання, є обов'язковим атрибутом держави незалежно від моделі та політики її розвитку. За цих умов основне місце в забезпеченні подальшого економічного зростання має відводитися системі оподаткування суб'єктів господарювання.

Мета та цілі курсу – Метою навчальної дисципліни «Оподаткування в бізнесі» є формування системи базових знань у сфері оподаткування різних видів економічної діяльності суб'єктів господарювання. Даний курс дозволить студентам: зрозуміти концептуальні засади системи оподаткування України; з'ясувати роль загальної та спрощеної системи оподаткування в соціально-економічному розвитку суспільства в умовах ринкових відносин; засвоїти особливості податкового законодавства та специфіку оподаткування окремих видів економічної діяльності; набути необхідних знань та практичних вмінь щодо нарахування та сплати податків (обов'язкових платежів) та зборів при різних системах оподаткування суб'єктами господарювання.

Формат курсу – проведення лекцій і практичних занять та консультації для кращого розуміння тем, виконання самостійної роботи студентів, проведення наукових досліджень та опублікування їх результатів (написання статей, тез конференцій, доповідей круглих столів і семінарів).

В процесі навчання студентів проводяться лекції. При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як виконання індивідуального завдання та дискусія. Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – практичних заняттях, тестах для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різної складності для розв'язування їх студентами на занятті.

Допускається проведення лекцій і практичних занять з використанням дистанційних методів навчання.

Відпрацювання пропусків занять - студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за допомогою використання платформи moodle, виконує розв'язок завдань та надає викладачеві в час, відведений для консультацій.

Підсумкова оцінка з дисципліни – є сумою оцінок, отриманих студентом за виконання практичних завдань, вирішення тестових завдань, написання реферативної роботи згідно обраної тематики. Максимальна оцінка становить 100 балів.

Політика оцінювання – передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Академічна доброчесність - дотримання Положення про академічну доброчесність у ЛНУП». Доступний за посиланням: <http://lnup.edu.ua/lnup/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. СУБ'ЄКТИ ГОСПОДАРЮВАННЯ ЯК ПЛАТНИКИ ПОДАТКІВ ТА ЗБОРІВ

1. Поняття суб'єкта господарювання та його характеристика.
2. Концептуальні основи оподаткування суб'єктів господарювання.
3. Питання вибору системи оподаткування суб'єкта господарської діяльності.

Тема 2. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ВИРОБНИКІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

1. Особливості оподаткування сільськогосподарських виробників єдиним податком.
2. Державна підтримка сільськогосподарських підприємств – платників ПДВ.
3. Податкова звітність отримувачів дотації.

Тема 3. ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

1. Податкове стимулювання діяльності будівельних підприємств України.
2. Особливості оподаткування підприємств будівельної галузі за довгостроковими контрактами.
3. Порядок оподаткування будівельно-монтажних робіт під час будівництва доступного житла.
4. Особливості оподаткування податком на додану вартість операцій з поставки житла.
5. Пільгове оподаткування інвестиційних проектів будівництва.

Тема 4. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ТРАНСПОРТНО – ЕКСПЕДИТОРСЬКИХ КОМПАНІЙ

1. Правові засади транспортно - експедиторської діяльності суб'єктів господарювання.

2. Особливості оподаткування транспортно - експедиторської діяльності податком на прибуток.
3. Особливості оподаткування поставки транспортно - експедиторських послуг податком на додану вартість.

Тема 5. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Туристична діяльність в Україні та її державне регулювання.
2. Туроператори та турагенти – як платники податків та зборів.
3. Порядок оподаткування туроператорської та турагентської діяльності податком на додану вартість.
4. Особливості оподаткування податком на прибуток турагентів та туроператорів.
5. Оподаткування туристичної діяльності іншими податками та зборами.
6. Податкові пільги для готельного бізнесу.

Тема 6. ОПОДАТКУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

1. Податкове регулювання банківської діяльності в Україні.
2. Основи оподаткування банківських установ України.
3. Специфіка оподаткування діяльності центрального банку держави.

Тема 7. ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ

1. Податкове регулювання діяльності суб'єктів ринку фінансових послуг.
2. Особливості оподаткування ломбардної діяльності.
3. Особливості оподаткування страхових компаній.
4. Особливості оподаткування лайфових компаній.
5. Оподаткування у сфері спільного інвестування.
6. Особливості оподаткування фондів фінансування будівництва.
7. Особливості оподаткування діяльності торгівців цінними паперами.

Тема 8. ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Податкова політика у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
2. Особливості оподаткування податками від зовнішньоекономічної діяльності експортно-імпортних операцій в Україні.
3. Оподаткування поставок товарів, робіт та послуг в залежності від обраного митного режиму.
4. Особливості оподаткування давальницьких операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 9. СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

1. Податкова політика у сфері малого підприємництва (малих підприємств).

2. Оподаткування юридичних осіб – суб’єктів малого підприємництва на спрощеній системі.
3. Зарубіжний досвід оподаткування суб’єктів малого підприємництва.

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ В РАМКАХ
ДИСЦИПЛІНИ**

№ з/п	Назва теми
1.	<p style="text-align: center;">Тема 1. Суб’єкти господарювання як платники податків та зборів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть ознаки за якими підприємства включають до складу малих, середніх та великих підприємств? 2. Які основні показники діяльності підприємств - суб’єктів господарювання за розмірами? 3. На яких принципах повинна будуватися податкова система в ринкових умовах? 4. Визначте принципи побудови податкової системи, які були сформовані А. Смітом? 5. Визначте принципи податкової системи, які висвітлені в Податковому кодексі України? 6. Як реалізуються принципи побудови податкової системи України на практиці? 7. Визначте поняття податкової системи. 8. Визначте ознаки загальної системи оподаткування. 9. Які переваги та недоліки у спрощеній системі оподаткування?
2.	<p style="text-align: center;">Тема 2. Особливості оподаткування виробників сільськогосподарської продукції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хто із сільськогосподарських підприємств має право стати платником єдиного податку? 2. До якого органу, у які строки та які документи юридична особа подає для набуття чи підтвердження статусу платника єдиного податку? 3. Що є базою та об’єктом оподаткування єдиним податком для платників 4 групи? 4. Які ставки єдиного податку для платників 4 групи? 5. Який порядок нарахування та сплати єдиного податку для сільгоспвиробників передбачено Податковим кодексом України? 6. Які особливості нарахування та сплати податку на додану вартість сільськогосподарських підприємств? 7. Які податки не сплачуються платниками єдиного податку 4 групи? 8. Який порядок придбання статусу платника єдиного податку? 9. Як розраховується питома вага доходу від реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва? 10. Які системи оподаткування можуть застосовувати фермерські господарства?

	<p>11. Чи оподатковуються ПДВ операції з постачання/придбання зернових та технічних культур сільськогосподарськими підприємствами - виробниками?</p> <p>12. Які особливості оподаткування податком на прибуток сільгоспдприємств?</p>
3.	<p style="text-align: center;">Тема 3. Оподаткування діяльності підприємств будівельної галузі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що є об'єктом будівництва? 2. Що собою являє будівельний контракт? 3. Що таке довгостроковий контракт? 4. Як визначається дохід за довгостроковим контрактом? 5. Як визначається ступінь завершеності будівництва? 6. У яких випадках перераховується дохід за довгостроковим контрактом після завершення будівництва? 7. Який порядок визначення затрат за довгостроковим контрактом? 8. У чому полягають особливості оподаткування довгострокових контрактів податком на додану вартість у виконавця? 9. Як оподатковуються податком на додану вартість операції за довгостроковим контрактом у замовника? 10. Який порядок оподаткування будівельно-монтажних робіт під час будівництва доступного житла ? 11. У чому полягають особливості оподаткування першої поставки об'єкта житлової нерухомості? 12. Які податкові пільги впроваджені для інвестиційних проектів з будівництва?

4.	<p style="text-align: center;">Тема 4. Особливості оподаткування транспортно – експедиторських компаній</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Якими законодавчими актами регламентована транспортно-експедиторська діяльність? 2. Що таке транспортно-експедиторські послуги та який їх склад? 3. Охарактеризуйте відповідальність транспортно - експедиторських компаній. 4. Які пільги застосовуються з податку на додану вартість при оподаткуванні транспортно-експедиторської діяльності? 5.Що є об'єктом оподаткування податком на прибуток від транспортно-експедиторської діяльності? 6. Що включається до складу доходів транспортно-експедиторських компаній? 7. Що включається до складу витрат транспортно-експедиторських компаній? 8. Яка ставка податку на прибуток від транспортно-експедиторської діяльності? 9. Як визначається місце та дата надання транспортно-експедиторських послуги? 10. Що є об'єктом оподаткування з податку на додану вартість, створеного у сфері транспортно-експедиторської діяльності? 11. Яка ставка податку на додану вартість застосовується при оподаткуванні транспортно-експедиторської діяльності та залежно від чого? 12.Які податки і збори сплачують транспортно-експедиторські компанії
5.	<p style="text-align: center;">Тема 5. Особливості оподаткування туристичної діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Яким законодавчим актом України регламентована туристична діяльність? 2. Чи підлягає туристична діяльність в Україні ліцензуванню? 3. Хто є ключовими суб'єктами туристичної діяльності? 4. Що розуміють під туроператорською діяльністю? 5. Які є основні види туроператорів і в чому їх відмінність? 6.Чи може туристична компанія бути одночасно туроператором і турагентом? 7. У чому полягають особливості оподаткування податком на додану вартість туроператорської та турагентської діяльності? 8.У чому полягають особливості оподаткування податком на прибуток туроператорської та турагентської діяльності? 9.Яким чином визначається об'єкт оподаткування у туроператора та турагента? 10.У яких випадках туроператор сплачує туристичний збір? 11.Які пільги надані готельному бізнесу?

6.	<p>Тема 6. Оподаткування банківської діяльності в Україні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як здійснюється податкове регулювання банківської діяльності? 2. Назвіть операції банків, що підлягають оподаткуванню податком на прибуток. 3. Назвіть методи податкового стимулювання банківської діяльності. 4. Охарактеризуйте зарубіжний досвід застосування методів податкового стимулювання діяльності банків. 5. Які операції банків не є об'єктом оподаткування ПДВ? 6. Як умови оподаткування впливають на величину ставки фінансових інструментів банківського ринку? 7. Яка мета податкової політики держави щодо банківської діяльності? 8. Чи мають право банки на вибір системи оподаткування?
7.	<p>Тема 7. Оподаткування діяльності фінансових установ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які податки сплачують небанківські фінансові установи? 2. Визначте особливості оподаткування страхових компаній. 3. Визначте особливості оподаткування пенсійних фондів. 4. Чи є пенсійні фонди платниками ПДВ? 5. Визначте особливості оподаткування у сфері спільного інвестування. 6. Який порядок оподаткування податком на доходи фізичних осіб ломбардами як податкових агентів? 7. Визначте відповідальність небанківських фінансових установ.
8.	<p>Тема 8. Оподаткування суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сформулюйте мету та завдання податкової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності. 2. Охарактеризуйте здійснення податкової політики у сфері зовнішньоекономічної діяльності в Україні. 3. Назвіть митні режими, які передбачені Митним кодексом України. 4. Визначте особливості оподаткування митом експорту та імпорту товарів. 5. Охарактеризуйте оподаткування податком на додану вартість імпорту послуг на митну територію України.
9.	<p>Тема 9. Спрощена система оподаткування юридичних осіб</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть звітні податкові періоди для платників єдиного податку – юридичних осіб. 2. Чи включається до доходу юридичної особи - платника єдиного податку – відшкодована орендарем сума комунальних платежів, яка відповідно до договору не включається до орендної плати? 3. Як визначаються звичайні ціни юридичної особи – платниками єдиного податку? 4. Яка дата вважається датою отримання доходу юридичною особою - платником єдиного податку? 5. Яким чином юридичні особи – платники єдиного податку – оподатковують операції від продажу цінних паперів? 6. Яким чином філія (без статусу юридичної особи) здійснює перехід на спрощену систему оподаткування?

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА, ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Основна

1. Варналій З.С., Романюк М.В.. Податкова система: підручник. К.: Знання України, 2019. 567 с.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 №996-XIV / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>
4. Максимова В. Ф., Артюх О. В. М Облік у системі оподаткування: Навч. посібник. Одеса: ОНЕУ, 2013. 267 с.
5. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI / Верховна Рада України. URL: <http://sfs.gov.ua/mk/>
6. Облік і звітність підприємств у системі оподаткування : навч. посіб. / М. І. Бондар, Л. Г. Ловінська, Н. М. Лисенко та ін. ; за заг. ред. М. І. Бондаря, Н. М. Лисенко. 2-ге вид., переробл. і допов. К. : ДННУ “Акад. фін. управління”, 2014. 585 с. URL: https://afu.kiev.ua/getfile.php?page_id=459&num=5
7. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку.
8. Податковий кодекс України від 2.12.2010 № 2755-VI / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
9. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/Podatкова-systemanavchal-nyy-posibnyk.pdf>
10. Суб'єкти господарювання: оподаткування, контроль та аудит: навчальний посібник / Г.М. Давидов, І.К. Дрозд, В.М. Іванков, О.Л. Макеєва, О.А. Магопець, Г.Б. Назарова, В.В. Шалімов, Н.С. Шалімова / за редакцією Г.М. Давидова. К.: «ТОВ Видавництво «Сова», 2016. 590 с.
11. Хомутенко В. П., Луценко І.С., Хомутенко А. В., Волкова О. Г. Оподаткування суб'єктів господарювання: навч. посіб. / за заг. ред. В.П. Хомутенко. Одеса: «ВМВ», 2014. 418 с.

Додаткова

1. Адміністрування податків, зборів, платежів: навч. посіб. / [В.П. Хомутенко, І.С. Луценко, А.В. Хомутенко]; за заг. ред. В.П. Хомутенко – Одеса: «Атлант», 2015. 314 с.
2. Амбрик Л.П. Вітчизняний та зарубіжний досвід функціонування спрощених систем оподаткування. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/15_2015/8.pdf
3. Бобиль В.В., Топоркова О.А. Оподаткування малого бізнесу: нормативноорганізаційний аспект. Review of transport economics and management, 2019, вип. 1 (17). URL: <http://eadnurt.diit.edu.ua/bitstream/123456789/11523/1/Bobyl.pdf>

4. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI із змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
5. Гречко А.В. Податкова система: конспект лекцій з дисципліни «Податкова система», [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» освітнього ступеня «Бакалавр» денної та заочної форм навчання. К., 2018. 171 с.
6. Зайцев О. В. Податковий менеджмент : підручник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2016. 308 с.
7. Крисоватий А. І. Кізима А. Я. Податковий менеджмент : навч. посіб.[для студ. вищ. навч. закл.] / Тернопіль : Карт бланш, 2014. 304 с.
8. Крисоватий А.І. Муніципальна боргова політика: теоретичні концепти та практика реалізації в Україні / Крисоватий А.І., Синютка Н.Г. – Львів: Українська академія друкарства, 2017. – 220с.
9. Куцик О.П., Полянська О.А. Облік і звітність в оподаткуванні : навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівського торгово-економічного університету, 2017. 508 с.
- 10.Ментух Н., Шевчук О. Правові аспекти оподаткування господарської діяльності суб'єктів господарювання в Україні в умовах воєнного стану. Наукові записки. Серія: право. Випуск 12. 2022. С. 64-69. URL: <https://pravo.cuspu.edu.ua/index.php/pravo/article/download/111/95>
- 11.Облік і звітність підприємств у системі оподаткування : навч. посіб. / М. І. Бондар, Л. Г. Ловінська, Н. М. Лисенко та ін. ; за заг. ред. М. І. Бондаря, Н. М. Лисенко. 2-ге вид., переробл. і допов. К. : ДННУ “Акад. фін. управління”, 2014. 585 с. URL: https://afu.kiev.ua/getfile.php?page_id=459&num=5
- 12.Податкова система: Навчальний посібник / за заг. ред. В.Л. Андрущенко. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 416 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси - [книжковий фонд](#), періодика та фонди на [електронних носіях](#) бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

2. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:

1. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Урядового порталу. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>.
5. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>
6. Офіційний сайт Державної податкової служби. URL: <http://minrd.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

8. Офіційний сайт Журналу «Урядовий кур'єр». URL: <http://www.ukurier.gov.ua/>.
9. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL:<http://www.nbuv.gov.ua/>.
- 10.Офіційний сайт Львівської національної бібліотеки України ім. В. Стефаника. URL: <http://www.lsl.lviv.ua/>
- 11.Платформа moodle ЛНУП. URL:<https://moodle.lnup.edu.ua>

Періодичні видання

“Податки і бухгалтерський облік”, “Все про бухгалтерський облік”, “Бухгалтерський облік та аудит”, “Галицькі контракти”, “Баланс”, “Дебет-Кредит”, “Інтерактивна бухгалтерія” та ін.

Адреси бібліотек

1. Науково-технічна бібліотека НУ «Львівська політехніка» - Львів, вул. Професорська, 1;
2. Бібліотека ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долишнього НАН України» - м. Львів, вул. Козельницька, 4;
3. Бібліотека Львівського інституту менеджменту - Львів, вул. Ліська, 16;
4. Бібліотека Львівської національної академії ветеринарної медицини ім. С.З. Гжицького - Львів, вул. Пекарська, 50;
5. Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника – м. Львів, вул. В.Стефаника, 2.